

БОГИНО ХУГАЦААНЫ ТӨЛӨВ

Эдийн засгийн өсөлт 2025 оны эцэст 7.5 орчим хувь байхаар тооцоолж байна. Салбаруудаар авч үзвэл, уул уурхайн салбарын өсөлт эрчимжиж, хөдөө аж ахуй, боловсруулах салбаруудын үйлдвэрлэл сэргэх бол үйлчилгээний салбаруудын үйл ажиллагаа тогтвортой байх төлөвтэй байна. Тухайлбал, уул уурхайн салбарт нүүрс болон төмрийн хүдрийн олборлолт өмнөх оноос нэмэгдэж, Оюу толгойн гүний уурхайн нөлөөгөөр баяжмал дахь зэс, алтны агуулга өсөхөөр байгаа нь салбарын өсөлтөд томоохон нөлөөг үзүүлэхээр байна. Мөн Баянхөндийн алтны төсөл 2025 оны сүүлийн хагасаас олборлолт хийж эхэлснээр алтны олборлолтыг нэмэгдүүлнэ. Уул уурхайг дагасан тээврийн салбарын өсөлт болон бөөний болон жижиглэн худалдааны борлуулалт үйлчилгээний салбарын үйл ажиллагааг дэмжиж, нийт үйлчилгээний салбар эдийн засгийн өсөлтөд 2.2 нэгж хувийн эерэг нөлөө үзүүлэхээр байна.

Түүнчлэн, “Хүнсний хувьсгал” хөдөлгөөн, “Цагаан алт” хөтөлбөр, “Атар-4” аяны хэрэгжилт хөдөө аж ахуй болон боловсруулах салбарын өсөлтийг дэмжихээр байна. “Цагаан алт” хөтөлбөрийн хүрээнд ноолуурын бүрэн боловсруулалтын түвшнийг 20-40 хувь, ноосны боловсруулалтын түвшнийг 25-55 хувь, арьс ширний боловсруулалтын түвшнийг 30-50 хувь хүртэл нэмэгдүүлэх зорилтыг дэвшүүлсэн. Эдгээр зорилтууд нь үйлдвэрлэлийн түвшин, бүтээмжийг нэмэгдүүлэх замаар салбарын тогтвортой өсөлтийг дэмжихээр байна. Мөн ноолуурыг самнаж экспортлохоор шийдвэрлэсэн нь ноолуурын нэмүү өртгийг нэмэгдүүлж, боловсруулах салбарын өсөлтийг дэмжих хүлээлттэй байна. Мөн газар тариалангийн талбайг нэмэгдүүлж, нэгжээс авах ургацын хэмжээг өсгөх зорилт бүхий “Атар-4 тариалангийн тогтвортой хөгжлийн аян”-ы хэрэгжилт хөдөө аж ахуйн болон боловсруулах үйлдвэрлэлийг дэмжинэ.

Барилгын салбарт томоохон бүтээн байгуулалтын хөрөнгө оруулалт нэмэгдэж, салбарын өсөлтийг дэмжих төлөвтэй байна. Тухайлбал, газрын тос боловсруулах үйлдвэр, Эрдэнэбүрэнгийн УЦС, Туулын хурдны зам, Сэлбэ дэд төв, Баянхошуу дэд төв, Эмээлт аж үйлдвэрийн парк, Бөөрөлжүүтийн цахилгаан станцын 2 дугаар блок, Төв аймгийн Баян суманд баригдах 660МВт-ын ДЦС-ын бүтээн байгуулалтын ажил эрчимжихийн зэрэгцээ орон сууцны зориулалттай зээлийн эрэлтийг дагаж орон сууцны барилгын хөрөнгө оруулалт, бүтээн байгуулалтын ажил нэмэгдэхээр байна. Эрчим хүчний салбарт өмнөх онд Бөөрөлжүүтийн цахилгаан станцын 150 МВт-ын хүчин чадал бүхий 1 дүгээр блок ашиглалтад орсон нь салбарын үйлдвэрлэл болон эдийн засгийн потенциалыг нэмэгдүүлнэ.

Эрэлт талаас эдийн засгийн өсөлтийг хөрөнгө оруулалт болон экспорт дэмжих хүлээлттэй байна. Барилгын салбарт хувийн хэвшлийн хөрөнгө оруулалт нэмэгдэж, томоохон төслүүдийн бүтээн байгуулалтын ажлууд хэрэгжиж эхлэхийн зэрэгцээ 2023-2024 онд тохиосон зудын дараа эх малын тоо, төл бойжилт нэмэгдэх нөлөөгөөр нийт хөрөнгийн хуримтлал өсөж, эдийн засагт эерэг нөлөө үзүүлэх төлөвтэй байна. Нөгөөтээгүүр Оюу толгойн баяжмал дахь зэс, алтны агуулгын өсөлт экспортын бодит өсөлтийг нэмэгдүүлэхээр байна. Харин нийт эрэлтийн 70 орчим хувийг бүрдүүлдэг өрхийн хэрэглээ 2025 онд 5 орчим хувиар өсөх хүлээлттэй байна.

Инфляц 2025 онд дунджаар төв банкны зорилтот түвшнээс өндөр байх хүлээлттэй байна. Тодруулбал, хөдөө аж ахуйн салбарын агшилтаас үүдэлтэйгээр махны нийлүүлэлт буурч, махны үнэ улирлын хандлагаасаа өндрөөр өсөх, цахилгааны тарифын нэмэгдлийн нөлөөгөөр дотоодын бараа, үйлчилгээний инфляц өсөх төлөвтэй байна. Мөн 2025 оны 2 дугаар сард нийтийн тээврээр зорчих үнэ шинэчлэгдсэн нь инфляцыг нэмэгдүүлж байна. Цаашид геополитикийн тогтворгүй байдал, уур амьсгалын өөрчлөлт, тээвэр логистикийн саатлаас үүдэн импортын инфляц нэмэгдэх эрсдэлүүд хэвээр байна.